USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška a soudců Josefa Baxy, Michaely Bejčkové, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **R. N.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 134/4, Praha 4, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, spočívajícím v „odvolání" kandidáta z kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu,

takto:

Věc **se postupuje** věcně a místně příslušnému Městskému soudu v Praze.

Odůvodnění:

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 8. 10. 2021 návrh označený jako *„žaloba na ochranu před nezákonným zásahem do práva být volen podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a návrh na vydání předběžného opatření o nepřihlédnutí k zásahu, kterým byl kandidát odvolán z kandidátní listiny"*. Žalobce v něm uvedl, že se dozvěděl z médií o svém „odvolání" z kandidátní listiny politického hnutí ANO 2011, registrované v Jihomoravském kraji pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 8. a 9. 10. 2021. O svém vyškrtnutí z kandidátní listiny nebyl nijak vyrozuměn a nebylo ani zveřejněno na webových stránkách Ministerstva vnitra ani Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Žalobce má za to, že aktem, jímž došlo k jeho „odstranění" z kandidátní listiny, bylo dotčeno jeho pasivní volební právo.

[2] Žalobce se současně domnívá, že právní řád výslovně neumožňuje obranu kandidáta, který je odvolán z kandidátní listiny, k čemuž může dojít například i neplatným právním aktem zmocněnce, který jednal v rozporu s vnitřními předpisy strany nebo jiným nezákonným způsobem. Za této situace má jedinou možnost, a to podat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem do práva být volen, a to podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Žalobou se proto domáhá vyslovení, že jeho „odvolání" z kandidátní listiny politického hnutí ANO 2011 na základě nezákonného zásahu je neplatné, a současně s žalobou podává také návrh na vydání předběžného opatření, jímž by soud rozhodl, že do doby konečného rozhodnutí se nepřihlíží k aktu jeho „odvolání" z kandidátní listiny.

[3] Nejvyšší správní soud vyšel při posouzení podání z toho, že žalobce je sám výslovně označil za žalobu směřující proti nezákonnému zásahu správního orgánu, který měl spočívat v tom, že jej správní orgán „odvolal“ z kandidátní listiny politického hnutí ANO 2011, registrované Krajským úřadem Jihomoravského kraje pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu konaných ve dnech 8. a 9. 10. 2021.

[4] Takto formulovaný návrh nespadá do typů žalob (návrhů), k nimž jsou soudy příslušné ve věcech volebních (srov. obdobně ve věcech soudního přezkumu referenda usnesení ze dne 2. 9. 2015, č. j. Ars 1/2015-94), a na věcnou a místní příslušnost soudu se proto uplatní obecná úprava příslušnosti správních soudů podle § 7 s. ř. s. Věcně příslušný k projednání a posouzení takového návrhu je proto podle § 7 odst. 1 s. ř. s. krajský soud, nikoliv Nejvyšší správní soud. Místně příslušný je pak krajský soud dle sídla správního orgánu, který měl podle tvrzení žalobce nezákonně zasáhnout do jeho práv. Sám žalobce za něj označil Ministerstvo vnitra, Státní volební komisi. K projednání žaloby je proto příslušný podle sídla žalovaného Městský soud v Praze.

[5] Podle § 7 odst. 5 s. ř. s., byl-li návrh ve věci správního soudnictví podán u soudu, který není věcně příslušný k jeho vyřízení, postoupí jej tento soud k vyřízení soudu věcně a místně příslušnému. Nejvyšší správní soud proto v souladu s uvedeným ustanovením postoupil věc Městskému soudu v Praze.

[6] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ve své rozhodovací činnosti (usnesení ze dne 10. 11. 2016, č. j. Vol 4/2016-191, bod 65) již vyslovil závěr, že *„registrační volební orgán odvolání kandidatury pouze bere na vědomí, důsledky odvolání kandidatury nastávají ze zákona a projevují se zveřejněním informace o odvolání kandidatury ve volebních místnostech příslušného volebního obvodu ve fázi samotného hlasování a zjišťování jeho výsledků tím, že volební orgány k hlasům ve prospěch kandidáta, jehož kandidatura byla odvolána, nepřihlíží, resp. přihlížet nesmí (§ 66 odst. 3 volebního zákona).“* Pokud by k odvolání kandidáta došlo nezákonně, mohlo by se případně projevit až při zjišťování výsledků hlasování, a taková námitka vůči zákonnosti volebního procesu je projednatelná v řízení o neplatnosti voleb, hlasování nebo volby kandidáta podle § 90 s. ř. s., k němuž je v případě voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu příslušný Nejvyšší správní soud. Jak již soud uvedl shora, žalobce však svůj návrh výslovně formuloval jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s., k jejímuž projednání není Nejvyšší správní soud věcně příslušný. Současně však soud nepovažoval za účelné, aby žalobce jakkoliv vedl k odstranění vad návrhu tak, aby se jednalo o návrh projednatelný podle § 90 s. ř. s., neboť by tak jako tak musel být odmítnut pro předčasnost (§ 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. října 2021

pokračování

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu